

## บทที่ 5

## สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทำความเข้าใจพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคิดเชื่อเอดส์ และค้นหาปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคิดเชื่อเอดส์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดเชียงใหม่ นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2541 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาและสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 592 คน ประกอบด้วยนักเรียนชาย 203 คน นักเรียนหญิง 389 คน ด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน(Multistage Random Sampling) จากนักเรียนทั้งหมด 5,661 คน รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม โดยก่อนนำแบบสอบถามไปใช้ ได้ปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 8 ท่านเพื่อหาความตรงเชิงเนื้อหา(Content validity) หลังจากนั้นได้นำไปทดสอบกับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาค่าความเชื่อถือได้(Reliability) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.7985 และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/WIN เพื่อหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน รวมทั้งได้หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคิดเชื่อเอดส์ ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) และหาปัจจัยที่มีอำนาจทำนายพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคิดเชื่อเอดส์ ด้วยการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Correlation)

## สรุปผลการวิจัย

1. พฤติกรรมเสี่ยงต่อการคิดเชื่อเอดส์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง มีเพียงส่วนหนึ่งที่อยู่ในระดับสูง และอยู่ในระดับต่ำเพียงเล็กน้อยเท่านั้น( $\bar{X}=15.46$ )
2. ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคิดเชื่อเอดส์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ดังนี้คือ
  - 2.1. ปัจจัยภายใน
    - 2.1.1. ปัจจัยภายในที่มีความสัมพันธ์ทางบวก กับ พฤติกรรมเสี่ยงต่อการคิดเชื่อเอดส์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ ค่านิยมเกี่ยวกับคุณค่าของ

ผู้หญิงอยู่ที่พรหมจรรย์( $r=.1665$ ) การที่ผู้ชายใช้ถุงยางอนามัยกับแฟน เป็นเครื่องแสดงว่าผู้ชายมีความรับผิดชอบต่อการมีเพศสัมพันธ์( $r=.1124$ ) แรงงูใจด้านความรู้สึกที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ( $r=.1205$ ) การอยู่ด้วยกันสองต่อสอง( $r=.1579$ ) การนิกมโนภาพเกี่ยวกับการร่วมเพศ ( $r=.1368$ ) และการจัดเพื่อนไม่ได้ ( $r=.1284$ )

และ ปัจจัยภายในที่มีความสัมพันธ์ทางบวก กับ พฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ค่านิยมที่ว่าการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน ถ้าเกิดการตั้งครรภ์ ฝ่ายหญิงควรเป็นผู้รับผิดชอบ( $r=.1000$ ) รวมทั้งแรงงูใจที่เกิดจากความอยากลอง( $r=.0821$ ) เพื่อบำบัดอารมณ์เพศ( $r=.0905$ ) และความอยากได้เงิน/สิ่งของ/สารเสพติด ( $r=.0925$ )

2.1.2 ส่วนปัจจัยภายในที่มีความสัมพันธ์ทางลบ กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ เพศ( $r=-.0273$ ) ทศนคติด้านการมีเพศสัมพันธ์เป็นการผูกมัดเพศตรงข้ามไม่ให้ตีตัวออกห่าง( $r=-.1815$ ) ด้านการมีเพศสัมพันธ์กับแฟนหรือคูรัก เป็นเรื่องที่ไม่เสี่ยงหรือเสี่ยงน้อยต่อการติดเชื้อเอดส์( $r=-.1443$ ) การมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนหญิงแทนการไปเที่ยวหญิงขายบริการทางเพศ สามารถช่วยลดโอกาสเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ได้ ( $r=-.1206$ ) ค่านิยมที่ว่าคนที่วัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์กันเป็นเรื่องธรรมดา ไม่ควรถือเป็นเรื่องผิดศีลธรรม( $r=-.2771$ ) การเป็นแฟนกันย่อมมีเพศสัมพันธ์กันเพื่อแสดงให้เห็นว่ารักแท้( $r=-.1405$ )

และปัจจัยภายในที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ค่านิยมที่ว่าวัยรุ่นในวัยเดียวกันกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หากใครไม่มีแฟนถือว่าเชย ( $r=-.1038$ )

2.1.3. สำหรับตัวแปรของกลุ่มปัจจัยภายในที่สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ เพศ ค่านิยมที่ว่าคนที่วัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์กันเป็นเรื่องธรรมดา ไม่ควรถือเป็นเรื่องผิดศีลธรรม รวมทั้งการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานถ้าผู้หญิงเกิดตั้งครรภ์ ฝ่ายหญิงควรเป็นผู้รับผิดชอบและ ปัจจัยภายในที่สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ แรงงูใจด้านการอยู่ด้วยกันสองต่อสอง และการจัดเพื่อนไม่ได้ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.3911 และมีอำนาจในการทำนายได้ร้อยละ 15.30

## 2.2. ปัจจัยภายนอก

2.2.1. ปัจจัยภายนอกที่มีความสัมพันธ์ทางบวก กับ พฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ สภาพการพักอาศัย ( $r=.1106$ ) การศึกษาของบิดา ( $r=.1161$ ) การพูดคุยเรื่องเพศกับเพื่อน ( $r=.0856$ ) รวมทั้งสื่อเร้า คือการดูภาพโป๊ ( $r=.0901$ )

2.2.2. ปัจจัยภายนอกที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง ( $r=-.1059$ )

2.2.3. สำหรับตัวแปรของกลุ่มปัจจัยภายนอกที่สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ การศึกษาของบิดา และปัจจัยภายนอกที่สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ที่อยู่อาศัย สภาพการพักอาศัย ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและสื่อเร้าด้านการดูภาพโป๊ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.2260 และมีอำนาจในการทำนายได้ร้อยละ 5.11

## อภิปรายผล

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีนั้น กลุ่มที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีสูง ( $\bar{X}=15.46$ ) เป็นกลุ่มที่มีเพศสัมพันธ์แล้วทั้งสิ้น ซึ่งประเด็นการมีเพศสัมพันธ์เป็นสาเหตุของการป่วยด้วยโรคเอดส์มากที่สุดในประเทศไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน (ขงยุทธ และถัมวงษ์และคณะ, 2540, หน้า 2) และจากการศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีครั้งนี้พบว่า

1.1. อายุแรกเริ่มมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง คือ 12-18 ปี โดยมีอายุเฉลี่ย 15.4 ปี และในกลุ่มนี้มีอายุน้อยที่สุดคือ 12 ปี ซึ่งอยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนต้น จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ได้ง่าย เพราะเมื่อเริ่มมีเพศสัมพันธ์ในช่วงวัยนี้จะมีลักษณะบาง และไวต่อการติดเชื้อมากกว่าผู้ใหญ่ รวมทั้งภูมิคุ้มกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นมีน้อยกว่าผู้ใหญ่ (Washing, Sweet, & Shafer, 1995, P.298) ซึ่งตรงกับผลการศึกษาของอังสนา บุญธรรม (2535) ที่ศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยทำนายพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศต่อการติดเชื้อเอชไอวีของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตชนบทกับเขตเมือง จังหวัดนครราชสีมา พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกอายุ 12-18 ปี อายุเฉลี่ย 15.4 ปี อายุน้อยที่สุดคือ 12 ปี เช่นกัน และ ทำนองเดียวกันกับการศึกษาของ จันทร์แรม ทองศิริ (2539) ที่ศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นในอำเภอเมืองน่าน พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกอายุ 12-19 ปี อายุเฉลี่ย 15.5 ปี ซึ่งอายุเฉลี่ยสูงกว่าการศึกษานี้เล็กน้อย จึงอาจสรุป

ได้ว่าช่วง 5 ปีที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันอายุเฉลี่ยที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกน้อยลง แต่ไม่มากนักยังคงอยู่ในช่วง 15-16 ปี ซึ่งอยู่ในระดับที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-5 นี้เอง

นอกจากนี้ พบว่าช่วงเวลาที่นักเรียนมีเพศสัมพันธ์อยู่ภายในปีนี้เกือบทั้งหมด โดยยังคงมีเพศสัมพันธ์อยู่จนถึงปัจจุบัน จากการตอบแบบสอบถามของนักเรียนพบว่านักเรียนมีเพศสัมพันธ์อยู่ในช่วงสัปดาห์ที่ตอบแบบสอบถามมากที่สุด บางคนตอบว่าเพิ่งมีเพศสัมพันธ์เมื่อวันก่อนและเมื่อวานนี้เอง

1.2.จำนวนบุคคลที่นักเรียนมีเพศสัมพันธ์ด้วย จากการศึกษาค้นคว้าพบว่านักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีเพศสัมพันธ์กับคู่ก่อนเพียงคนเดียวเป็นส่วนใหญ่ คือเกือบ 3 ใน 4 และที่สำคัญพบว่า มีคู่ก่อนมากกว่า 1 คนถึง 1 ใน 4 ที่น่าเป็นห่วงคือส่วนหนึ่งมีเพศสัมพันธ์มากกว่า 5 คน ซึ่งการมีคู่ก่อนจำนวนมาก เป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดภาวะเสี่ยงสูงต่อการติดเชื้อโรคทางเพศสัมพันธ์ (Weinrawee,1995,P.44) ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ จันทร์แรม ทองศิริ (2539) ที่ศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นในอำเภอเมือง จังหวัดน่าน พบว่านักเรียนมัธยมและอาชีวศึกษา นอกจากมีคู่ก่อนหนึ่งคนแล้ว ยังพบว่ามีคู่ก่อนหลายคนเช่นกัน และ การมีคู่ก่อนจำนวนมากย่อมมีเพศสัมพันธ์กับบุคคลหลายประเภทพร้อมกันไปด้วย

1.3.สำหรับประเภทบุคคลที่นักเรียนมีเพศสัมพันธ์ด้วย จากการศึกษาค้นคว้าพบว่านักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกและปัจจุบัน กับแฟนของตนเองมากที่สุด ปรากฏว่าสังคมของนักเรียนปัจจุบันมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนหญิงหรือเพื่อนชายที่รักสนุก ไม่ว่าจะเป็นการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกหรือปัจจุบันก็ตาม รวมทั้งมีเพศสัมพันธ์กับแฟนเก่าที่เลิกคบกันไปแล้วและกลับมาคบกันใหม่ ที่เสี่ยงมากกว่านั้นคือพบว่ามีเพศสัมพันธ์หุ้ด้วย ซึ่งเป็นการประพฤติดังกล่าว และมีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีสูงมาก สิ่งที่น่าเศร้าใจจากการศึกษาค้นคว้านี้คือพบว่ามีนักเรียนหญิงรายหนึ่งถูกข่มขืนจากชายที่ไม่รู้จัก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาเมื่อปี พ.ศ.2537-2538 ของวิไลลักษณ์ เสร็จระกูล (2539) ที่ศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความรู้เรื่องโรคเอดส์และการใช้ถุงยางอนามัยในการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่านักศึกษาชายมีเพศสัมพันธ์กับแฟนหรือคนรักของตนเองเป็นส่วนใหญ่ และการศึกษาของศรัณยา งามศิริอุดม(2540)เรื่องการตีความหมายของคำที่เกี่ยวกับเรื่องเพศและพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นพบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่มีเพศสัมพันธ์กับแฟนของตนเอง นอกนั้นมีเพศสัมพันธ์กับคู่ก่อนไม่จำกัด มีเพศสัมพันธ์หุ้ มีเพศสัมพันธ์กับคู่รักของเพื่อน รวมทั้งกับหญิงหรือชายขายบริการทางเพศ และกับคนแปลกหน้าที่เพิ่งรู้จัก แสดงว่าแนวโน้มการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นในปัจจุบัน เป็นการมีเพศสัมพันธ์กับแฟนของตนเองเป็นส่วนใหญ่ ขณะเดียว

กันก็มีเพศสัมพันธ์กับบุคคลอื่นที่ไม่ใช่ แฟนของตน จำนวนหลายคนและหลากหลายประเภทด้วยกัน แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าจากการศึกษาครั้งนี้ไม่พบว่านักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีเพศสัมพันธ์กับหญิงหรือชายขายบริการทางเพศ เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าเป็นเรื่องที่เสี่ยงมากต่อการติดเชื้อเอดส์ เพราะหญิงและชายที่ขายบริการทางเพศเคยผ่านผู้ชายและผู้หญิงมามากมายไม่ซ้ำหน้า จึงไม่สามารถคาดเดาได้ว่าคนไหนเป็นหรือไม่เป็นเอดส์

1.4.ส่วนการป้องกันตนเองเมื่อมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยการใช้ถุงยางอนามัยนั้น จากการศึกษาครั้งนี้พบว่ามีการใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์น้อยมาก โดยนักเรียนที่ไม่ใช้ถุงยางอนามัยได้ให้เหตุผลเป็น 4 กลุ่มด้วยกัน กลุ่มแรกให้เหตุผลว่าไม่ได้คิดมาก่อนว่าจะเกิดเหตุการณ์อย่างนี้ขึ้น เกิดเหตุกระทันหันมาก จับพลัดเกินไป กลุ่มที่ 2 ให้เหตุผลว่าใช้วิธีหลังภายนอกแทน และนับวันปลอดภัย กลุ่มที่ 3 ให้เหตุผลว่าไม่ได้เตรียม ลืม ส่วนอีกกลุ่มหนึ่งให้เหตุผลว่าคิดว่าครั้งเดียวคงไม่เป็นไร แต่สนุกไม่ได้คิดอะไร สำหรับเรื่องการกินยาเม็ดคุมกำเนิดเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ปรากฏว่าใช้ยาเม็ดคุมกำเนิดเพียง 1 ใน 4 เท่านั้น เหตุผลของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างและไม่กินยาคุมคือยามีสวยจึงไม่กิน และเมื่อกินแล้วกลัวอ้วน อีกวิธีหนึ่งที่นักเรียนใช้ป้องกันการตั้งครรภ์คือให้ฝ่ายชายหลังข้างนอก และนับระยะปลอดภัย เมื่อพิจารณาจากความรู้เรื่องการใช้ยาเม็ดคุมกำเนิดของนักเรียนก็พบว่าสอดคล้องกันคือไม่มีความรู้เป็นส่วนใหญ่ และเมื่อเปรียบเทียบการใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับการมีเพศสัมพันธ์ครั้งหลัง พบว่าไม่แตกต่างกันคือใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งน้อยมาก พอๆกับการใช้เพียงบางครั้ง แต่พบว่าเกินครึ่งไม่ใช้ถุงยางอนามัย รวมทั้งฝ่ายหญิงก็ไม่กินยาคุมกำเนิดเช่นกัน ส่วนเหตุผลของการไม่ใช้ถุงยางอนามัยทั้งครั้งแรกและครั้งหลังพบว่าไม่แตกต่างกัน คือไม่ได้เตรียม คิดว่าไม่เป็นไร บางส่วนไม่คิดว่าจะเกิดเหตุการณ์นี้ขึ้นอีก ส่วนหนึ่งไม่กล้าซื้อ ไม่กล้าพก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ศรีนยา งามศิริอุดม (2540) เรื่องการตีความหมายของคำที่เกี่ยวกับเรื่องเพศและพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษาอำเภอเมืองเชียงใหม่ ใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์กับคู่รักจำนวนน้อย แต่ใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์กับบุคคลอื่นจำนวนมากว่า เช่น คู่นอนของเพื่อน แฟนเก่า และการร่วมเพศหมู่ และสอดคล้องกับผลการศึกษาของวิไลลักษณ์ เจริญตระกูล (2539) ที่ศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความรู้เรื่องโรคเอดส์และการใช้ถุงยางอนามัยในการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่านักศึกษาชายไม่ใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์กับแฟน

หรือคนรัก แต่จะใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์กับหญิงขายบริการทางเพศเท่านั้น แสดงว่าการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นปัจจุบันเป็นลักษณะมีเพศสัมพันธ์กับแฟนมากขึ้นกว่าปีก่อนๆ และไม่ใช่ถุงยางอนามัยเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งพฤติกรรมแบบนี้เป็นการเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์

1.5.การมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง พบว่ามีปัญหาตามมาทั้งเรื่องการป่วยเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และการตั้งครรภ์ โดยกลุ่มที่ป่วยเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ได้แก่ ปัญหาด้วยการซื้อยากินเองและไปพบแพทย์ รวมทั้งปรึกษาเพื่อนและปล่อยให้หายเอง ซึ่งถ้าหากมีเพศสัมพันธ์ในขณะที่เป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โดยเฉพาะการมีโรคก็จะทำให้เกิดการติดเชื้อเอดส์ได้ง่ายขึ้น (วิวัฒน์ โรจนพิทยากร, 2532) ส่วนนักเรียนหญิงที่เกิดการตั้งครรภ์ได้แก่ปัญหาด้วยการทำแท้งทั้งหมด ซึ่งเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคเช่นกัน สำหรับกลุ่มที่ไม่พบปัญหาให้เหตุผลว่า เป็นเพราะดูแลทำความสะอาดทุกครั้ง มั่นใจว่าไม่ได้มี มีการป้องกันโดยใช้ถุงยางอนามัย ผู้หญิงใช้ยาคุมกำเนิด และบางคนมีเพศสัมพันธ์เพียงครั้งเดียว ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ศรีนยา งามศิริอุดม(2539)เรื่องการตีความหมายของคำที่เกี่ยวกับเรื่องเพศและพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น ในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษาอำเภอเมืองเชียงใหม่ ซึ่งพบปัญหาหลังจากมีเพศสัมพันธ์ของกลุ่มนักเรียนอาชีวศึกษาว่าป่วยเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โดยได้แก่ปัญหาด้วยการซื้อยากินเอง และ ไปพบแพทย์ รวมทั้งเกิดปัญหาทำให้ฝ่ายหญิงตั้งครรภ์ ซึ่งส่วนหนึ่งแก้ปัญหาด้วยการทำแท้ง นอกนั้นรับผิดชอบการตั้งครรภ์แต่กลุ่มที่มีเพศสัมพันธ์และไม่พบปัญหา เป็นเพราะใช้ถุงยางอนามัย ใช้ยาเม็ดคุมกำเนิด และใช้วิธีนับระยะปลอดภัย เช่นกัน

1.6.ส่วนการจัดการเมื่อมีอารมณ์ทางเพศ นักเรียนส่วนใหญ่ เมื่อเกิดอารมณ์ทางเพศได้จัดการด้วยกิจกรรมนันทนาการ ได้แก่ การฟังเพลง ปลูกต้นไม้ เล่นเกมส์ เล่นดนตรี ออกกำลังกายหรือเล่นกีฬา ทำจิตใจให้สงบ/ทำสมาธิ ปล่อยให้หายเอง บางส่วนใช้วิธีหาเรื่องความใคร่ด้วยตนเอง และใช้วิธีคุยกับเพื่อนต่างเพศ ที่สำคัญคือมีกลุ่มที่จัดการอารมณ์เพศของตนเองด้วยการมีเพศสัมพันธ์ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ศรีนยา งามศิริอุดม(2540) เรื่องการตีความหมายของคำที่เกี่ยวกับเรื่องเพศและพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น ในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษา และอาชีวศึกษาอำเภอเมืองเชียงใหม่ ที่พบว่านักเรียนส่วนหนึ่งระบายอารมณ์ทางเพศด้วยการมีเพศสัมพันธ์ ซึ่งเป็นประเด็นที่มีส่วนสนับสนุนให้เกิดความเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์หากมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ป้องกันตนเอง

2. ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ จากการศึกษาครั้งนี้พบว่าปัจจัยที่สนับสนุนให้นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ มีทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกสอดคล้องตามทฤษฎีและกรอบแนวคิดที่วางไว้ ดังต่อไปนี้คือ

2.1.ปัจจัยภายใน ที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปี 5 จังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ เพศ ค่านิยม ทักษะคิด และแรงจูงใจ ดังนี้

2.1.1. เพศ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชายซึ่งอยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนต้น ส่วนเพศหญิงซึ่งอยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนกลาง ซึ่งต่างก็มีแรงขับเคลื่อนทางเพศที่เป็นสัจจตามอย่างหนึ่งของมนุษย์(สุชา จันทน์เฒ, 2536, หน้า 137) การมีเพศสัมพันธ์เป็นเรื่องของความสัมพันธ์ระหว่างเพศชายกับเพศหญิง ซึ่งเพศทางด้านชีวภาพดูได้ง่ายจากสภาพร่างกายและอวัยวะเพศที่ธรรมชาติกำหนดมาอย่างตายตัว แต่เพศเชิงสังคมนั้นเป็นเพียงข้อตกลงของสังคมนั้นๆ ซึ่งสังคมไทยได้กำหนดบทบาทความเป็นชายและความเป็นหญิงไว้แตกต่างกันมาก โดยชายไทยต้องแสวงหาความแปลกใหม่ และเรียนรู้ทางเพศอย่างไม่จำกัด ตรงข้ามกับความเป็นหญิงไทย ผู้หญิงที่ดีต้องไม่แสดงความสนใจหรือปราศนาทางเพศออกมานอกหน้า(กาญจนา แก้วเทพ, 2542, หน้า 7) ดังผลการศึกษารั้วนี้ที่พบว่าเพศชายที่มีเพศสัมพันธ์มีจำนวนมากกว่าเพศหญิง ถึงแม้ว่าสัดส่วนของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนหญิงมากกว่านักเรียนชายก็ตาม แสดงว่าเพศชายมีแนวโน้มการมีเพศสัมพันธ์ที่นำไปสู่พฤติกรรมเสี่ยงมากกว่าเพศหญิง

2.1.2. ค่านิยมที่ว่าคุณค่าของผู้หญิงอยู่ที่พรหมจรรย์ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเกินครึ่งเห็นว่าเป็นศักดิ์ศรีและสิ่งสำคัญของผู้หญิง ผู้ชายส่วนใหญ่ต้องการหญิงพรหมจรรย์ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ศรีนยา งามศิริอุดม (2540) เรื่องการตีค่าความหมายของคำที่เกี่ยวกับเรื่องเพศและพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษาอำเภอเมืองเชียงใหม่เกินครึ่งมีความคิดเห็นว่าสตรีที่ดีต้องรักษาพรหมจรรย์ก่อนแต่งงาน แต่จากการศึกษารั้วนี้ นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่งยังเห็นว่าคุณค่าของผู้หญิงอยู่ที่จิตใจและความรักที่มีต่อกันมากกว่าพรหมจรรย์ และควรให้คุณค่าของผู้หญิงที่ความสามารถ กิริยามารยาทและการเป็นคนดีของสังคมมากกว่า เพราะในบางครั้งพรหมจรรย์มิได้เสียไปเพราะการมีเพศสัมพันธ์เพียงอย่างเดียว เช่น อาจเกิดจากอุบัติเหตุ หรือจากการออกกำลักราย และจากการสัมภาษณ์เจาะลึกก็พบว่านักเรียนชายไม่ได้ให้ความสำคัญกับเรื่องพรหมจรรย์ กล่าวคือ “ถ้ารักก็คือรักแม้ผู้หญิงจะผ่านชายมาเป็นร้อยเป็นพันก็ยังรัก”

สำหรับค่านิยมที่ว่าการใช้ถุงยางอนามัยกับแฟนเป็นเครื่องแสดงว่าผู้ชายมีความรับผิดชอบต่อการมีเพศสัมพันธ์ มีความสัมพันธ์ทางบวก กับ พฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ของนักเรียน

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เกือบครึ่งมีความเห็นว่า ผู้ชายทำไปเพื่อป้องกันตัวเองเท่านั้น เนื่องจากมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงหลายคนมากกว่า ที่จะมีความรับผิดชอบ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ จันทรืธ (2539) ที่ศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นในอำเภอเมืองน่าน พบว่า ร้อยละ 28 ของนักเรียนมีความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย แต่จากการศึกษาครั้งนี้ นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่งเห็นว่าเป็นการให้เกียรติแก่คนที่ตนเองรัก คนรักของตนควรปลอดภัย อีกทั้งเป็นการรู้จักป้องกันตนเองที่ดีด้วย ซึ่งไม่แตกต่างกับความคิดเห็นจากการตอบแบบสอบถามปลายเปิดที่ว่า หากเพื่อนต่างเพศพกถุงยางอนามัยไว้ในกระเป๋านักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นอย่างไร พบความคิดเห็นเป็นสองส่วน ส่วนหนึ่งมีความเห็นว่าเป็นสิ่งที่ดี มีความรอบคอบดีมาก รู้จักป้องกันตนเอง แสดงถึงความรับผิดชอบ มีการเตรียมพร้อมอยู่เสมอ ไม่แปลกเพราะเป็นวัยที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อมาก แต่อีกส่วนหนึ่งที่มีความเห็นว่า เพื่อนคนนั้นคงเตรียมไว้สำหรับมีเพศสัมพันธ์ ถ้าเป็นเพื่อนชายรู้สึกเฉยๆ หากเป็นเพื่อนหญิงคิดว่าคงผ่านการมีเพศสัมพันธ์มาแล้ว และเป็นผู้หญิงที่ำของ ดิ้นตัวและขาดผู้ชายไม่ได้ อีกทั้งให้ความเห็นว่าผู้หญิงคนนั้นไม่น่าคบ ซึ่งเป็นการสืบทอดความลึกลับทางเพศของสังคมไทยเช่นกัน

ส่วนคำนิยามที่ว่า การมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน ถ้าเกิดการตั้งครรภ์ ฝ่ายหญิงควรเป็นผู้รับผิดชอบนั้นมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นักเรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ควรรับผิดชอบร่วมกันทั้งสองฝ่าย ซึ่งสอดคล้องกับการตอบข้อคำถามปลายเปิดที่ว่า หากมีเพศสัมพันธ์กับแฟน และเกิดการตั้งครรภ์ขณะเรียน จะแก้ปัญหาอย่างไร ซึ่งส่วนใหญ่ตอบว่าต้องแก้ปัญหาาร่วมกัน ซึ่งได้จัดความคิดเห็นในการแก้ปัญหาเป็นกลุ่มๆ ดังนี้คือ กลุ่มแรกควรปรึกษาพ่อแม่ หรือครูที่ไว้ใจได้ กลุ่มที่สองจะหาทางออกด้วยการทำแท้ง และกลับมาเรียนตามปกติ กลุ่มที่สามให้ฝ่ายหญิงออกจากโรงเรียนไปก่อน ส่วนฝ่ายชายยังคงเรียนต่อไปแต่รับผิดชอบการตั้งครรภ์ กลุ่มที่สี่จะพากันหนี ส่วนกลุ่มที่ห้า ถ้าเป็นคนที่ตนเองรักจริงก็ออกจากโรงเรียนทั้งคู่และรับผิดชอบร่วมกัน ประเด็นสุดท้ายนี้เป็นที่น่าสนใจว่า ถ้าหากเป็นคนที่ไม่รักหรือไม่รับผิดชอบการตั้งครรภ์ ซึ่งก็จะเข้าทำนองการไม่รับผิดชอบการตั้งครรภ์หลังจากมีเพศสัมพันธ์ภายใต้ข้ออ้างที่ว่า “เวลาทับแล้วไม่ร้อง เวลาท้องจะให้รับ” (กาญจนา แก้วเทพ, 2542, หน้า 12) และ เมื่อเปรียบเทียบกับคำตอบข้อคำถามปลายเปิดที่ว่า มีความคิดเห็นอย่างไรต่อเพื่อนนักเรียนหญิงที่ตั้งครรภ์ขณะเรียน นักเรียนกลุ่มแรกรู้สึกเห็นใจ สงสาร อยากช่วยเหลือ กลุ่มที่สองรู้สึกเสียใจด้วย อับอายแทน น่าจะป้องกันก่อนเกิดปัญหา กลุ่มที่สามรู้สึกเฉยๆ ไม่คิดอะไร กลุ่มที่สี่เห็นว่าเป็นความโง่ ไม่

รู้จักป้องกันตนเอง ไม่รอบคอบ ได้แฟนที่ไม่มีฝีมือ ประเด็นนี้นักเรียนยังมีความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องคิดว่า การที่ฝ่ายหญิงจะตั้งครรภ์หรือไม่ อยู่ที่ฝีมือหรือลีลาการมีเพศสัมพันธ์ของฝ่ายชายมากกว่า

อีกทั้ง คำนิยมที่ว่า การที่วัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์เป็นเรื่องธรรมชาติ ไม่ควรถือเป็นเรื่องผิดศีลธรรมมีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เกินครึ่งไม่เห็นด้วย คิดว่ายังอยู่ในวัยเด็ก ควรเรียนมากกว่า สังคมไทยถือว่าไม่เหมาะสม ยังไม่ถึงเวลาเพราะยังรับผิดชอบตัวเองไม่ได้ ซึ่งแตกต่างจาก ข้อคิดเห็นการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นปัจจุบันที่นักเรียนตอบแบบสอบถามปลายเปิด พบว่าส่วนใหญ่มีความเห็นว่าเป็นเรื่องธรรมดาของวัยรุ่นสมัยนี้ ทุกคนต้องมีความรู้สึกละและไม่ควรถือเป็นเรื่องที่น่ารังเกียจ และควรให้ความรู้ที่ถูกต้อง ส่วนใหญ่เป็นการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ป้องกัน รวมทั้งมีเพศสัมพันธ์กันมาก ดูแล้วหดหู่ใจที่เพื่อนๆปล่อยเนื้อปล่อยตัวจนเกินไป สาเหตุมาจากการเป็นแฟนกัน เกิดความอยากรลอง ทำให้เกิดความใคร่ทางเพศตามมา แต่ก็ไม่พบว่าเพื่อนๆมีเพศสัมพันธ์กับหญิงบริการแต่อย่างใด

และค่านิยมที่ว่าความเป็นแฟนกันย่อมมีเพศสัมพันธ์เพื่อแสดงให้เห็นว่า “รักแท้” มีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ไม่เห็นด้วย โดยให้เหตุผลว่า ความรัก คือการให้ คือความเข้าใจซึ่งกันและกัน “รักแท้” ไม่ได้พิสูจน์ที่การมีเพศสัมพันธ์กัน บางคนรักกันมากๆ ยัง “พิน” แล้วทิ้งลงไป ซึ่งค่านิยมและความเห็นของนักเรียนตรงกับที่ได้สัมภาษณ์จากนักเรียนชายว่าการมีแฟนมีอยู่ 3 อย่าง ประการแรกเอาไว้ “หลอกพิน” ประการที่สอง มีแฟนเอาไว้ “เกาะกิน” และประการที่สามมีแฟนเพราะ “รักแท้” รักจริงหวังแต่งงานด้วย

รวมทั้งค่านิยมที่ว่าวัยรุ่นในวัยเดียวกันกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หากใครไม่มีแฟนถือว่าเชย มีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างให้เหตุผลว่าต้องมีแฟนเพื่อเป็นกำลังใจในการเรียน ทำให้ไม่อายเพื่อน และทุกคนควรหาตัวชีวิตได้แล้ว ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของกฤตยา อาชวนิจกุล และวราภรณ์ แหม่มสนธิ (2538, หน้า 39) เรื่องวัยรุ่นชายไทยกับการซื้อประเวณี: การศึกษาแนวทางการเปลี่ยนแปลงค่านิยมการซื้อประเวณี ที่พบว่าทัศนคติการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นกำลังเปลี่ยนไป คือมองว่าการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นเป็น “เรื่องธรรมดาและห้ามกันไม่ได้” และทำนองเดียวกับการศึกษาของ ศรีนยา งามศิริอุดม (2540) เรื่องการตีความหมายของคำที่เกี่ยวกับเรื่องเพศและพฤติกรรม

มีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น ที่พบว่า การคบเพื่อนต่างเพศของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เพราะเลียนแบบเพื่อนร้อยละ 33.7 รองลงมาคือค้นหาแฟน ร้อยละ 24.4

2.1.3.ทัศนคติด้านการมีเพศสัมพันธ์เป็นการผูกมัดเพศตรงข้ามไม่ให้ตีตัวออกห่างมีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเกินครึ่งไม่เห็นด้วย โดยให้เหตุผลว่า เป็นความต้องการส่วนตัวต่างหาก การมีเพศสัมพันธ์ไม่ใช่การแสดงความรักอะไรเลย ไม่ต้องมีเพศสัมพันธ์ก็ผูกมัดกันได้ ขึ้นอยู่กับจิตใจของทั้งสองฝ่ายว่าต้องการไปจากกันหรือไม่มากกว่า แต่ก็มีนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่งที่เห็นด้วยกับทัศนคติข้อนี้ โดยให้เหตุผลว่าการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานสามารถมัดใจชาย-หญิงเข้าด้วยกัน ทำให้เกิดความคิดใจ โดยเฉพาะผู้หญิงคงไม่อยากมีชายอื่น ผู้หญิงเมื่อมีเพศสัมพันธ์แล้วจะรัก และไม่ยอมหนีไปจากผู้ชายเลย เมื่อเสียตัวแล้วจะไม่ยอมเคঁคขาด ซึ่งก็ตรงกับความคิดเห็นต่อข้อคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นปัจจุบัน นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่งตอบว่าการมีเพศสัมพันธ์ทำให้แฟนไม่ตีตัวออกห่าง

สำหรับทัศนคติด้านการมีเพศสัมพันธ์กับแฟนหรือคนรักเป็นเรื่องที่ไม่เสี่ยงหรือเสี่ยงน้อยต่อการติดเชื้อเอดส์มีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเกินครึ่งหนึ่งไม่เห็นด้วย โดยให้เหตุผลว่าเป็นการเสี่ยงมาก คนเรารู้หน้าแต่ไม่รู้ใจ และไม่ทราบว่าแฟนของตนมีเพศสัมพันธ์กับใครมาบ้าง มีเชื้อเอดส์หรือไม่ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ จันทรธรม ทองศิริ (2539) เรื่อง พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นในอำเภอเมือง จังหวัดน่าน ที่พบว่าวัยรุ่นส่วนใหญ่มีทัศนคติและความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์เชิงบวก ได้แก่ การไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งในเรื่องของการมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนจะไม่ทำให้เกิดการติดต่อของโรคทางเพศสัมพันธ์ร้อยละ 30.9 และ 34.7 ตามลำดับ แต่จากการศึกษาครั้งนี้บุคคลที่นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีเพศสัมพันธ์ด้วยมากที่สุด คือแฟนของตนเอง และจากการสัมภาษณ์เจาะลึกนักเรียนชาย ก็พบว่ามีเพศสัมพันธ์กับแฟนของตนเองโดยไม่ใช้ถุงยางอนามัย

และทัศนคติด้านการมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนหญิงแทนการไปเที่ยวหญิงขายบริการทางเพศช่วยลดโอกาสเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ได้ มีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเกือบครึ่งไม่แน่ใจกับทัศนคติข้อนี้ โดยให้เหตุผลว่าไม่ทราบว่าเพื่อนหญิงเคยผ่านชายอื่นมาก่อนหรือไม่

2.1.4.แรงจูงใจที่มาจากความรู้สึกที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งนี้เพราะ

นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชายอยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนต้น ส่วนนักเรียนหญิงอยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนกลาง เป็นวัยที่มีพัฒนาการด้านเพศอย่างเต็มที่และมีแรงขับทางเพศ(Sex Drive) ซึ่งเป็นลักษณะตามอย่างหนึ่งของมนุษย์ จึงมีความต้องการทางเพศสูงและพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมทางเพศตลอดเวลา(สุชา จันทน์เอน,2536) ทำให้แรงจูงใจด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ด้วย เช่น การนิยมโนภาพเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 รวมทั้งแรงจูงใจด้านการอยู่ด้วยกันสองต่อสองก็มีความสัมพันธ์ทางบวก กับ พฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่าปัจจุบันนักเรียนมีโอกาสใกล้ชิดกันมากกว่าแต่ก่อน ซึ่งจากการตอบแบบสอบถามปลายเปิด นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างให้เหตุผลว่าส่วนใหญ่ เพื่อนเป็นผู้เปิดโอกาสให้อยู่ด้วยกันตามลำพังสองต่อสอง โดยเฉพาะในรายที่คบกันเป็นแฟน ส่วนแรงจูงใจด้าน การขาดเพื่อนไม่ได้ ก็มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งเป็นแรงจูงใจภายในที่เกิดจากปัจจัยภายนอกที่มาจากเพื่อนนั่นเอง และด้วยเหตุผลข้างต้นนี้เองจึงทำให้มีผลต่อแรงจูงใจคือ เกิดความอยากรอง นอกจากนั้นการบำบัดอารมณ์เพศก็มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 รวมทั้งความอยากได้เงิน/สิ่งของ/สารเสพติด ก็เป็นแรงจูงใจที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เช่นกัน

ส่วนปัจจัยภายในที่มีความสัมพันธ์และมีอำนาจในการทำนายพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ของนักเรียนด้วย คือปัจจัยด้านเพศ ตลอดจนค่านิยมที่ว่า การที่วัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์เป็นเรื่องธรรมดาไม่ควรถือเป็นเรื่องผิดศีลธรรมและค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน ถ้าเกิดการตั้งครรภ์ฝ่ายหญิงควรเป็นผู้รับผิดชอบ รวมทั้ง แรงจูงใจด้านการอยู่ด้วยกันสองต่อสอง และแรงจูงใจด้านการขาดเพื่อนไม่ได้ ล้วนส่งผลให้เกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดเชียงใหม่โดยตรง

2.2.ปัจจัยภายนอกที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ สภาพการพักอาศัย การศึกษาของบิดา ความสัมพันธ์กับคู่ปกครอง การพูดคุยเรื่องเพศกับเพื่อน และ สื่อร่ำเกี่ยวกับการดูภาพโป๊ ดังนี้

2.2.1.สภาพการพักอาศัยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่พักอยู่กับบิดาและ

มารดา จึงอาจเป็นไปได้ว่าแม้นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างพักอยู่กับบิดามารดาจริง แต่เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจรัดตัว บิดามารดาต้องออกไปทำงานนอกบ้านทั้งคู่ และลักษณะครอบครัวปัจจุบันจะเป็นครอบครัวเดี่ยว พ่อแม่ไม่ค่อยมีเวลาให้ลูก จึงเปิดโอกาสให้เด็กวัยรุ่นซึ่งผูกพันกับเพื่อน หันไปคบเพื่อนเพศเดียวกันและเพื่อนต่างเพศมากยิ่งขึ้น และนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์กันที่สุดในที่สุด ดังเช่น จากการสัมภาษณ์เจาะลึกนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างและมีเพศสัมพันธ์กันขณะที่ฝ่ายหญิงพักอยู่กับทั้งพ่อและแม่ ซึ่งผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ จันทรแรม ทองศิริ (2539) เรื่อง พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นในอำเภอเมือง จังหวัดน่าน ที่พบว่ากลุ่มตัวอย่างอาศัยอยู่กับครอบครัวและบิดามารดา ทั้งในระดับอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษา ร้อยละ 65.8 และ 75.0 ตามลำดับ และการศึกษาของ สันศักดิ์ เสริมศรี และสืบพงษ์ ไชยพรรค(2530) เรื่อง ความสัมพันธ์ทางเพศของวัยรุ่นในเขตเมืองส่วนภูมิภาค ที่พบว่าลักษณะที่อยู่อาศัยไม่มีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียน

2.2.2. การศึกษาของบิดามีความสัมพันธ์เชิงบวก กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี ของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จากการศึกษาครั้งนี้ พบว่าบิดาส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา จึงมีผลต่อการอบรมเลี้ยงดูบุตร จึงทำให้วัยรุ่นมีโอกาสคบเพื่อนต่างเพศและนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์กันได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ภายในครอบครัวด้วยเช่นกัน

2.2.3. ในด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ถึงแม้ว่าการศึกษาครั้งนี้จะพบว่านักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะปรึกษาพูดคุยกับผู้ปกครองได้ทุกเรื่อง รวมทั้งเรื่องส่วนตัวด้วยก็ตาม แต่จากการขอรับคำปรึกษาของนักเรียนที่เคยมีเพศสัมพันธ์เมื่อผู้วิจัยออกเก็บข้อมูล พบว่า เมื่อเกิดปัญหาจากการมีเพศสัมพันธ์ ขึ้น เช่น เกิดการตั้งครรภ์ นักเรียนจะไม่กล้าปรึกษาพ่อแม่ และครู แต่จะแก้ไขปัญหาตนเองโดยปรึกษาเพื่อนมากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ประยูร อองกุลนะ และวิริทธิ์ สิริไตรย์ (2537) เรื่องความเป็นเพื่อนกับการป้องกันโรคเอดส์ในโรงเรียนมัธยม พบว่า นักเรียนชายที่เคยปรึกษาเมื่อมีปัญหา ส่วนใหญ่ปรึกษาเพื่อน ร้อยละ 42.3 ปรึกษาพี่ ร้อยละ 35 และเคยปรึกษาพ่อแม่ ร้อยละ 2.6 เท่านั้น และ การศึกษาของ กฤตยา อาชวนิจกุล และวราภรณ์ แซ่มสนิท(2538) เรื่องวัยรุ่นไทยกับการซื้อประเพณี:การศึกษาแนวทางการเปลี่ยนแปลงค่านิยมการซื้อประเพณี ที่พบว่าวัยรุ่นชายหนึ่งกล่าวว่า “พ่อแม่เป็นที่พึ่งสุดท้าย” และยังสอดคล้องกับการศึกษาเชิงสำรวจของ วราภรณ์ จิโนรส (2538) เรื่องเปรียบเทียบการติดเชื้อ เอช ไอ วี ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายกับอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ จังหวัดเชียงราย ที่พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการปรึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศตลอดจนการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์กับเพื่อนเป็นส่วนใหญ่ถึงร้อยละ 70.4

2.2.4. การพูดคุยเรื่องเพศกับเพื่อนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงให้เห็นว่าเพื่อนมีอิทธิพลต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเป็นอย่างมาก ดังจะเห็นได้จากการตอบแบบสอบถามปลายเปิดที่พบว่า นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความรู้เรื่องเพศสัมพันธ์จากการที่เพื่อนเล่าให้ฟังเรื่องแฟนของตนเอง และจากการที่ได้พบได้เห็นจากสื่อต่างๆ รวมทั้งเพื่อนเป็นผู้เปิดโอกาสให้อยู่กันตามลำพังสองต่อสอง สอดคล้องกับการศึกษาของ จันทรธรม ทองศิริ(2539) เรื่องพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นในอำเภอเมืองจังหวัดน่าน ที่พบว่านักเรียนมัธยมศึกษาทุกคนที่มีเพศสัมพันธ์เพราะเพื่อนเป็นผู้ชักนำ

2.2.5. สืบเนื่องจากอิทธิพลของเพื่อน จึงทำให้สื่อเร้าเกี่ยวกับการดูภาพโป๊มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้จากการตอบแบบสอบถามปลายเปิดของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างพบว่า หลังจากเพื่อนเล่าเรื่องเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ให้ฟังแล้ว เพื่อนก็จะพาไปดูสื่อลามกต่างๆ ซึ่งเป็นสิ่งที่ปิดกั้นไม่ได้ในสังคมปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ จุฬามาศ นุชนารถ (2531) เรื่องการมีเพศสัมพันธ์และการคุมกำเนิดของกลุ่มนักเรียนวัยรุ่นระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญในจังหวัดสุพรรณบุรี ที่พบว่าการดูภาพยนตร์หรือเทพโทรทัศน์เกี่ยวกับการร่วมเพศ มีความสัมพันธ์กับประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และสอดคล้องกับการศึกษาเชิงสำรวจของศุภจริ วชิภักดิ์ (2533) เรื่อง ความรู้ ทักษะ ทักษะ ประสิทธิภาพเกี่ยวกับเรื่องเพศและโรคเอดส์: การศึกษานักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่พบว่าสื่อที่มีส่วนกระตุ้นความรู้สึทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มากที่สุดคือ การอ่านหนังสือเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์โดยเฉพาะ และการดูวีดิทัศน์

ส่วนปัจจัยภายนอกที่มีความสัมพันธ์และมีอำนาจในการทำนายพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ของนักเรียน คือ ปัจจัยด้านที่อยู่อาศัย สภาพการพักอาศัย การศึกษาของบิดา ความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง และสื่อเร้าเกี่ยวกับการดูภาพโป๊ ส่งผลให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ ซึ่งจากการศึกษาครั้งนี้ นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่พักอยู่ต่างอำเภอมากกว่าอำเภอเมืองเกือบ 2 เท่า และพักอยู่กับบิดาและมารดาพร้อมหน้า ถึงแม้กลุ่มตัวอย่างจะพักอยู่กับบิดามารดา แต่ภาวะเศรษฐกิจรัดตัว พ่อแม่จึงไม่มีเวลาให้ลูก อีกทั้งบิดาของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ซึ่งระดับการศึกษาส่งผลต่อการประกอบอาชีพโดยตรง จึงเป็นไปได้ว่าเวลาส่วนใหญ่ของบิดาต้องทุ่มเทให้กับการประกอบอาชีพมากกว่าการอบรมเลี้ยงดูบุตร และ ถึงแม้ว่านักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจะปรึกษาพูดคุยกับผู้ปกครองได้ทุกเรื่อง รวมทั้งเรื่องส่วนตัวก็ตาม แต่จากการขอรับคำปรึกษาของนักเรียนที่เคยมีเพศสัมพันธ์ พบว่าเมื่อเกิดปัญหาจากการมีเพศสัมพันธ์ขึ้น เช่น

การตั้งครรภ์ นักเรียนไม่กล้าปรึกษาผู้ปกครอง แต่จะแก้ปัญหากันเองด้วยการปรึกษาเพื่อนมากกว่า และเพื่อนนั่นเองที่เป็นฝ่ายชักนำให้รู้จักสื่อเร้าเกี่ยวกับภาพโป๊ ดังการตอบแบบสอบถามปลายเปิดของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง พบว่านอกจากเพื่อนจะเล่าเรื่องเพศสัมพันธ์ให้ฟังแล้ว ยังพาไปดูสื่อลามก เช่น ภาพโป๊เปลือย ซึ่งมีอยู่ดาษดื่นไม่ว่าจะเป็นทางอินเทอร์เน็ต หนังสือภาพโป๊โดยตรง หรือหนังสือ นิตยสารต่างๆ จึงทำให้นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ในที่สุด

#### ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้

1. ผู้ปกครองของนักเรียนที่อยู่ในวัยรุ่นควรให้ความรัก ความเอาใจใส่ ความอบอุ่น สร้างครอบครัวซึ่งเป็นสถาบันที่เล็กที่สุดของสังคมให้มีความสัมพันธ์ในครอบครัวที่แนบแน่นระหว่างกัน และเน้นการเลี้ยงดู อบรม กล่อมเกลานักเรียนให้มีความรับผิดชอบต่อตนเอง และบุคคลที่ตนเองมีเพศสัมพันธ์ด้วย ให้สอดคล้องกับทักษะการคบเพื่อนต่างเพศของวัยรุ่นปัจจุบัน รวมทั้งทำตัวให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่เยาวชนของสังคมไทย

2. กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานเอกชน ควรจัดให้มีการรณรงค์ และปรับกระบวนการเรียนการสอนในเรื่องการส่งเสริมและป้องกันสุขภาพด้านการคบเพื่อนต่างเพศ โดยเน้นให้นักเรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ด้วยตนเอง หรือใช้กระบวนการทักษะชีวิต ให้เพื่อนเป็นแกนนำของกระบวนการ เพื่อหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ หรือมีเพศสัมพันธ์อย่างไรให้ปลอดภัย ให้สอดคล้องกับค่านิยม ทักษะคิด และพฤติกรรมการคบเพื่อนต่างเพศของวัยรุ่นในสถานศึกษายุคปัจจุบัน

3. ภาครัฐบาลและเอกชน ควรจัดตั้งหน่วยงานรับผิดชอบในการให้คำปรึกษาแก่วัยรุ่นอย่างทั่วถึง อาจจะให้วัยรุ่นขอรับบริการด้วยตนเองโดยตรง หรือทางจดหมาย ทางโทรศัพท์ เช่น ศูนย์บริการปรึกษาปัญหาทางเพศสำหรับวัยรุ่นโดยเฉพาะ รวมทั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบในส่วนที่เกินกว่าจะให้คำปรึกษาได้หรือรับส่งต่อจากหน่วยงานให้คำปรึกษาอีกทอดหนึ่ง เช่น หน่วยสังคมสงเคราะห์สำหรับวัยรุ่น

4. รัฐบาลควรมีนโยบายในการควบคุมสื่อลามก ที่มีส่วนนำไปสู่วัยรุ่นมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์โดยเฉพาะทางเพศสัมพันธ์ โดยใช้มาตรการทางกฎหมาย และดำเนินการตามกฎหมายให้เข้มงวดกว่านี้ รวมทั้งปฏิบัติการอย่างต่อเนื่องและจริงจัง

### ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษารากเหง้าของความคิด และพฤติกรรมการคบเพื่อนต่างเพศ โดยเฉพาะการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ป้องกันของวัยรุ่นไทย
2. ควรศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงด้านอื่นๆ ของวัยรุ่นร่วมด้วย เช่น การฆ่าตัวตาย การดื่มสุรา การใช้สารเสพติด และอุบัติเหตุ รวมทั้งปัญหาในครอบครัวของวัยรุ่น เพื่อให้ได้ข้อมูลในการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพของวัยรุ่นให้ได้ประสิทธิภาพมากที่สุด